

ΘΕΜΑ 6ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεῶς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ' ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερά ἰκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλήϊς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρῆσασθαι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι...ὥσπερ καὶ πρότερον.*

Μονάδες 30

2. Για ποιους λόγους εξορίστηκε ο Θουκυδίδης και πῶς η εξορία του επηρέασε τη συγγραφή του έργου του;

Μονάδες 10

3. **α) ποιητής, ποίησης, ποίημα, παιδαγωγός, λοχαγός:** Να κατατάξετε τις παραπάνω ομόρριζες προς τους ρηματικούς τύπους *προσποιῆσαι* και *ἀγουσῶν* λέξεις της αρχαίας ελληνικής γλώσσας στην κατάλληλη στήλη, ανάλογα με το τι σημαίνει η καθεμία.

ενέργεια ή κατάσταση	πρόσωπο που ενεργεί	αποτέλεσμα ενέργειας

Μονάδες 5

- β) ναυμαχία, πρέσβυς, ξύμμαχος, φίλος, ἰκέτης:** Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 9ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεῶς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίους μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προεισητήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακα ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ' ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερά ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὢν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρῆσασθαι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεῖ το τμήμα: *Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι...ὥσπερ καὶ πρότερον.*

Μονάδες 30

2. Με ποιες μεθόδους ο Θουκυδίδης διερευνά γεγονότα παλαιότερα του Πελοποννησιακού πολέμου;

Μονάδες 10

3. **α) νεώριο, δικαστής, ἀφιξη, φυγάδευση, τύχη:** Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες ἔχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

β) αἰχμάλωτος, ναυμαχία, ἀφήμι, πρόξενος, διεγγυᾶμαι: Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 15ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεῶς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προεισητήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγῶν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακα ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ' ἐκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερά ἰκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλής ὢν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρῆσασθαι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι...ὥσπερ καὶ πρότερον.*

Μονάδες 30

2. Πώς η λογική και η τύχη, κατά τον Θουκυδίδη, επηρεάζουν τις ιστορικές εξελίξεις;

Μονάδες 10

3. **α)** Να σχηματίσετε για καθεμία από τις λέξεις της **A'** στήλης ένα παράγωγο επίθετο της αρχαίας ελληνικής γλώσσας με την κατάληξη που δίνεται στη **B'** στήλη.

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ	Γ' ΣΤΗΛΗ
λέξεις	κατάληξη	παράγωγο επίθετο
<i>άνηρ</i>	<i>-εῖος</i>	
<i>λόγος</i>	<i>-ιος</i>	
<i>σύμμαχος</i>	<i>-ικός</i>	
<i>ἔργον</i>	<i>-ώδης</i>	
<i>φίλος</i>	<i>-ιος</i>	

Μονάδες 5

β) αποστασία, ἀφηση, φερέγγυος, ἐξόφληση, χρήμα: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες ἔχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 18ο: Θουκυδίδου Ἱστορία, 3, 70, 1-5.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεῶς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγούσῳν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ' ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερά ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὢν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρῆσασθαι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεῖ το τμήμα: *Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι...ὥσπερ καὶ πρότερον.*
Μονάδες 30
2. Ποια εἶναι τα γνωρίσματα του ηγέτη που χαρακτηρίζουν την πολιτική φυσιογνωμία του Περικλή;
Μονάδες 10
3. **Λόγος:** Να γράψετε στη νέα ελληνική γλώσσα πέντε σύνθετα ουσιαστικά ἢ ἐπίθετα με πρῶτο ἢ δεῦτερο συνθετικό τη λέξη **λόγος** καὶ να σχηματίσετε με καθένα ἀπὸ αὐτὰ μια σύντομη φράση.
Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 21ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεῶς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγούσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ' ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερά ἰκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλής ὢν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρῆσασθαι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεῖ το τμήμα: *Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι...ὥσπερ καὶ πρότερον.*

Μονάδες 30

2. Ποιο γνώρισμα σκέψης και μεθόδου χαρακτηρίζει τον Θουκυδίδη, όταν στοχάζεται για τα γεγονότα και τη συμπεριφορά του ανθρώπου; Ποια πορεία ακολουθεῖ ο ιστορικός;

Μονάδες 10

3. **α) στασιαστής, εχέγγυο, ανέφικτο, διαγωγή, επίκειται:** Με καθεμία από τις λέξεις που σας δίδονται (που είναι ομόρριζες προς λέξεις του κειμένου) να σχηματίσετε από μία σύντομη φράση στη νέα ελληνική γλώσσα.

Μονάδες 5

β) προσποιῆσαι, ἀποστήσωσιν, καταδουλοῦν, τέμνειν, ταξάμενοι : Να γράψετε από μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 22ο: Ξενοφώντας Ἑλληνικά, 2, 1, 20-24.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ δ' Ἀθηναῖοι κατὰ πόδας πλέοντες ὠρμίσαντο τῆς Χερρονήσου ἐν Ἐλαιούντι ναυσὶν ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατόν. Ἐνταῦθα δὴ ἀριστοποιούμενοι αὐτοῖς ἀγγέλλεται τὰ περὶ Λάμψακον, καὶ εὐθύς ἀνήχθησαν εἰς Σηστόν. Ἐκεῖθεν δ' εὐθύς ἐπισιτισάμενοι ἔπλευσαν εἰς Αἰγὸς ποταμούς ἀντίον τῆς Λαμψάκου· διεῖχε δὲ ὁ Ἑλλήσποντος ταύτην σταδίους ὡς πεντεκαίδεκα. ἐνταῦθα δὴ ἐδειπνοποιοῦντο.

Λύσανδρος δὲ τῇ ἐπιούσῃ νυκτί, ἐπεὶ ὄρθρος ἦν, ἐσήμανεν εἰς τὰς ναῦς ἀριστοποιησαμένους εἰσβαίνειν, πάντα δὲ παρασκευασάμενος ὡς εἰς ναυμαχίαν καὶ τὰ παραβλήματα παραβάλλων, προεῖπεν ὡς μηδεὶς κινήσοιτο ἐκ τῆς τάξεως μηδὲ ἀνάξοιτο. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνίσχοντι ἐπὶ τῷ λιμένι παρετάξαντο ἐν μετώπῳ ὡς εἰς ναυμαχίαν. Ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀντανήγαγε Λύσανδρος, καὶ τῆς ἡμέρας ὄψε ἦν, ἀπέπλευσαν πάλιν εἰς τοὺς Αἰγὸς ποταμούς. Λύσανδρος δὲ τὰς ταχίστας τῶν νεῶν ἐκέλευσεν ἔπεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπειδὴν δὲ ἐκβῶσι, κατιδόντας ὅ τι ποιοῦσιν ἀποπλεῖν καὶ αὐτῷ ἐξαγγεῖλαι. Καὶ οὐ πρότερον ἐξεβίβασεν ἐκ τῶν νεῶν πρὶν αὐταὶ ἦκον. Ταῦτα δ' ἐποίησε τέτταρας ἡμέρας· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπανήγοντο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεῖ το τμήμα: *Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἅμα τῷ ἡλίῳ... ἐπανήγοντο.*

Μονάδες 30

2. Σε ποιες κατηγορίες κατατάσσονται τα ἔργα του Ξενοφόντα; Να αναφέρετε τους τίτλους των ἔργων μίας κατηγορίας.

Μονάδες 10

3. **α) διέχω, μηδεὶς, ἀντανάγω, καθορῶ, ἐξαγγέλλω:** Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις στα συνθετικά τους:

Μονάδες 5

β) Να συνδέσετε κάθε λέξη της στήλης **A'** με τη σημασία της στη στήλη **B'** (δύο στοιχεία της **B'** στήλης περισσεύουν)

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ
1. παραβλήματα	α) βράδυ, αργά
2. προαγορεύω	β) εξορμώ από
3. ὄψε	γ) ακολουθώ
4. πρότερον	δ) προειδοποιώ
5. ἔπομαι	ε) παραπετάσματα
	στ) πολύ πρωί
	ζ) πρωτύτερα

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 30ο: Θουκυδίδου Ἱστορία, 3, 70, 1-5.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεῶς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προεισητήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακα ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ' ἐκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερά ἰκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδώσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλής ὢν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρῆσασθαι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεῖ το τμήμα: *Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι...ὥσπερ καὶ πρότερον.*

Μονάδες 30

2. Να αναφέρετε τρία (3) χαρακτηριστικά του θουκυδίδειου ὕφους.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε ἀπὸ ἓνα ομόρριζο ουσιαστικό (Β' στήλη) καὶ ἐπίθετο (Γ' στήλη) (ἀπλό ἢ σύνθετο) τῆς ἀρχαίας ἢ τῆς νέας ἐλληνικῆς γλώσσας γιὰ καθεμιὰ ἀπὸ τῆς λέξεως τῆς Α' στήλης.

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ	Γ' ΣΤΗΛΗ
Λέξεις	Ουσιαστικά	Επίθετα
<i>πεπεισμένοι</i>		
<i>ἀγουσῶν</i>		
<i>λέγοντες</i>		
<i>ἀποδώσιν</i>		
<i>ἔργῳ</i>		

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 33ο: Θουκυδίδου Ἱστορία, 3, 70, 1-5.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεῶς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγούσῳν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προεισητήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακα ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ' ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερά ἰκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὢν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρῆσασθαι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας...τῷ νόμῳ χρῆσασθαι.*

Μονάδες 30

2. α) Ποια ἦταν ἡ ἀποψη τοῦ Θουκυδίδη γιὰ τὴ στρατηγικὴ τοῦ Περικλέη;

β) Ποιες ἦταν οἱ συνέπειες τοῦ λοιμοῦ καὶ πῶς ἐπηρέασε τὴν πολιτικὴν κατάστασιν τῆς Ἀθήνας;

Μονάδες 10

3. α) **ἐστασίαζον, ἀφεθέντες, πεπεισμένοι, ἔπρασσον, πόλιν:** Να γράψετε ἀπὸ μίᾳ ομόρριζῃ λέξει, ἀπλὴ ἢ σύνθετη, τῆς ἀρχαίας ἢ τῆς νέας ἐλληνικῆς γλώσσας γιὰ καθεμία ἀπὸ τῆς παραπάνω λέξεις τοῦ κειμένου.

Μονάδες 5

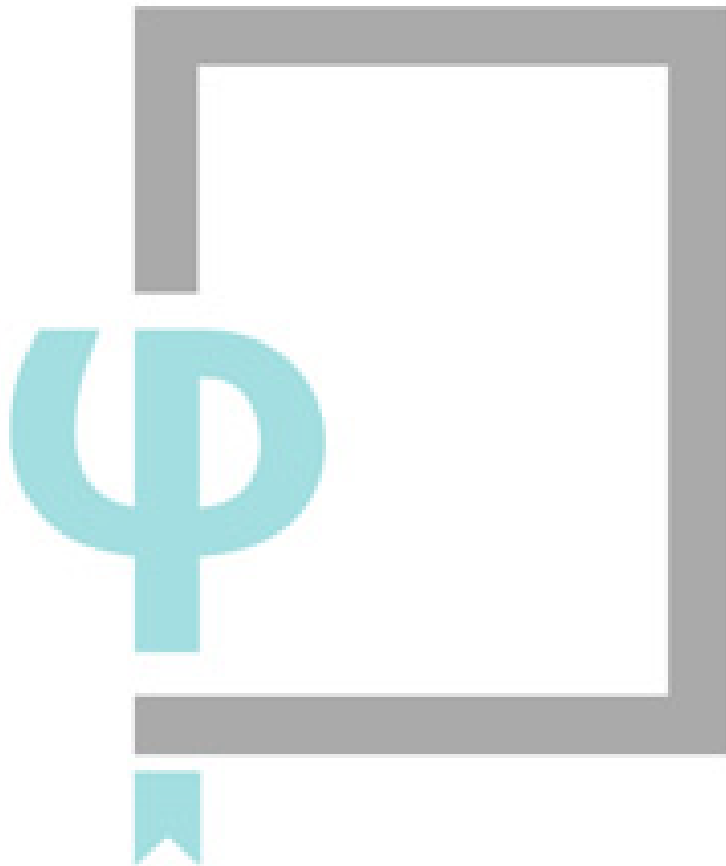
β) Να σχηματίσετε ἀπὸ τοὺς παρακάτω ρηματικούς τύπους ἓνα ομόρριζο ουσιαστικό (ἀπλό ἢ σύνθετο) τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς, χρησιμοποιώντας τὴν κατάληξιν ποῦ σας δίνεται:

ρηματικοὶ τύποι	κατάληξις	ομόρριζα ουσιαστικά
<i>ὑπάγουσιν</i>	-ή	
<i>ἐψηφίσαντο</i>	-μα	
<i>ἀφικομένης</i>	-ις	

<i>τέμνειν</i>	<i>-μα</i>	
<i>λέγοντες</i>	<i>-ος</i>	

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 36ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεῶς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προεισητήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ' ἐκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερά ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλής ὢν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρῆσασθαι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεῖ το τμήμα: *Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας...τῷ νόμῳ χρῆσασθαι.*

Μονάδες 30

2. Από πού προκύπτει ὅτι ὁ Θουκυδίδης ἐξῆσε ἕως το τέλος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου;

Μονάδες 10

3. **α) ποιητής, ποίησις, ποίημα, ἀγωγός, ἄγημα:** Να κατατάξετε τις παραπάνω ὁμόρριζες πρὸς τοὺς ρηματικούς τύπους *προσποιῆσαι* καὶ *ἀγουσῶν* λέξεις τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώσσας στὴν κατάλληλη στήλη, ἀνάλογα με τὸ τι σημαίνει ἡ καθεμία.

ἐνέργεια ἢ κατάσταση	πρόσωπο που ενεργεῖ	αποτέλεσμα ἐνέργειας

Μονάδες 5

β) ναυμαχία, πρέσβυς, ξύμμαχος, φίλος, ἱκέτης: Να γράψετε γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παραπάνω λέξεις τοῦ κειμένου ἓνα ὁμόρριζο ρῆμα τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώσσας.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 39ο: Θουκυδίδου Ἱστορία, 3, 70, 1-5.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεῶς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγούσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ' ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερά ἰκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλής ὢν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρῆσασθαι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεῖ το τμήμα: *Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας...τῷ νόμῳ χρῆσασθαι.*

Μονάδες 30

2. Ποιες εἶναι, κατὰ τον Θουκυδίδη, οἱ βασικὲς προϋποθέσεις γιὰ τὴ συγκρότηση ἐνὸς ἰσχυροῦ, ἀπὸ στρατιωτικὴ ἀποψη, κράτους;

Μονάδες 10

3. **α) νεώριο, δικαστής, ἀφιξη, φυγάδευση, αφετηρία:** Να συνδέσετε τὶς παραπάνω λέξεις τῆς νέας ἐλληνικῆς γλώσσας με τὶς λέξεις τοῦ κειμένου με τὶς ὁποῖες ἔχουν ἐτυμολογικὴ συγγένεια.

Μονάδες 5

β) αἰχμάλωτος, ναυμαχία, ἀφήμι, πρόξενος, διεγγυῶμαι: Να ἀναλύσετε τὶς παραπάνω σύνθετες λέξεις τοῦ κειμένου στα συνθετικά τους.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 99ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 71-72.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ξυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἶη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἄλλ' ἢ μιᾷ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλέον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περί τε τῶν πεπραγμένων διδάξοντας ὡς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὡς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγινα. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλληγεῖς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλαικὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὔπερ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἤπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Δράσαντες δὲ τοῦτο...μὴ τις ἐπιστροφή γένηται.*
2. Μονάδες 30
2. Πῶς ἀπαντᾷ ο Θουκυδίδης στο πρόβλημα που αφορά την ηγεμονική δύναμη της Αθήνας;
3. Μονάδες 10
3. **α) νεώριο, νεωτερισμός, σύλληψη, φυγάδευση, ἀφιξη:** Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες ἔχουν ετυμολογική συγγένεια.
Μονάδες 5
- β) συγκαλῶ, μηδέτερος, ξυμφέρω, ἀνεπιτήδειος, ξυλλαμβάνω:** Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.
Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 285ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 76-77.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῆς δὲ στάσεως ἐν τούτῳ οὐσης τετάρτη ἢ πέμπτη ἡμέρα μετὰ τὴν τῶν ἀνδρῶν ἐς τὴν νῆσον διακομιδὴν αἱ ἐκ τῆς Κυλλήνης Πελοποννησίων νῆες, μετὰ τὸν ἐκ τῆς Ἰωνίας πλοῦν ἔφορμοι οὕσαι, παραγίγνονται τρεῖς καὶ πεντήκοντα· ἦρχε δὲ αὐτῶν Ἀλκίδα, ὅσπερ καὶ πρότερον, καὶ Βρασίδης αὐτῷ ξύμβουλος ἐπέπλει. Ὀρμισάμενοι δὲ ἐς Σύβοτα λιμένα τῆς ἠπέιρου ἅμα ἔω ἐπέπλεον τῇ Κερκύρα. Οἱ δὲ πολλῶν θορύβῳ καὶ πεφοβημένοι τὰ τ' ἐν τῇ πόλει καὶ τὸν ἐπίπλουον παρεσκευάζοντό τε ἅμα ἐξήκοντα ναῦς καὶ τὰς αἰεὶ πληρουμένας ἐξέπεμπον πρὸς τοὺς ἐναντίους, παραινούντων Ἀθηναίων σφᾶς τε εἶσαι πρῶτον ἐκπλεῦσαι καὶ ὕστερον πάσαις ἅμα ἐκείνους ἐπιγενέσθαι. Ὡς δὲ αὐτοῖς πρὸς τοῖς πολεμίοις ἦσαν σποράδες αἱ νῆες, δύο μὲν εὐθύς ἠύτομόλησαν, ἐν ἐτέραις δὲ ἀλλήλοις οἱ ἐμπλέοντες ἐμάχοντο, ἦν δὲ οὐδεὶς κόσμος τῶν ποιουμένων. Ἰδόντες δὲ οἱ Πελοποννήσιοι τὴν ταραχὴν εἴκοσι μὲν ναυσὶ πρὸς τοὺς Κερκυραίους ἐτάξαντο, ταῖς δὲ λοιπαῖς πρὸς τὰς δώδεκα ναῦς τῶν Ἀθηναίων, ὧν ἦσαν αἱ δύο Σαλαμινία καὶ Πάραλος.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Οἱ δὲ πολλῶν θορύβῳ ..... Κερκυραίους ἐτάξαντο,*
Μονάδες 30
2. Με ποιον τρόπο παραθέτει ο Θουκυδίδης τους λόγους των ομιλητῶν στις *δημηγορίες* του και γιατί.
Μονάδες 10
3. **α)** Να συνδέσετε κάθε λέξη της **A'** στήλης με την συνώνυμή της στη **B'** στήλη (δύο λέξεις της **B'** στήλης περισσεύουν):

A'	B'
1. ἐναντίος	α) λιποτακτῶ
2. ἔω	β) ἠγοῦμαι
3. ἄρχω	γ) ἀφήμι
4. αὐτομολῶ	δ) ἀρχίζω
5. παραγίγνομαι	ε) πάρειμι
	στ) ἄπειμι
	ζ) πολέμιος

Μονάδες 5

β) σποραδικός, διάκοσμος, αταξία, γένεση, εκπομπή: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες ἐχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 291ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 76-77.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῆς δὲ στάσεως ἐν τούτῳ οὐσης τετάρτη ἢ πέμπτη ἡμέρα μετὰ τὴν τῶν ἀνδρῶν ἐς τὴν νῆσον διακομιδὴν αἱ ἐκ τῆς Κυλλήνης Πελοποννησίων νῆες, μετὰ τὸν ἐκ τῆς Ἰωνίας πλοῦν ἔφορμοι οὐσαι, παραγίνονται τρεῖς καὶ πεντήκοντα· ἦρχε δὲ αὐτῶν Ἀλκίδα, ὄσπερ καὶ πρότερον, καὶ Βρασίδης αὐτῷ ξύμβουλος ἐπέπλει. Ὀρμισάμενοι δὲ ἐς Σύβοτα λιμένα τῆς ἠπείρου ἅμα ἔω ἐπέπλεον τῇ Κερκύρα. Οἱ δὲ πολλῶν θορύβῳ καὶ πεφοβημένοι τὰ τ' ἐν τῇ πόλει καὶ τὸν ἐπίπλουον παρεσκευάζοντό τε ἅμα ἐξήκοντα ναῦς καὶ τὰς αἰεὶ πληρουμένας ἐξέπεμπον πρὸς τοὺς ἐναντίους, παραινούντων Ἀθηναίων σφᾶς τε εἶσαι πρῶτον ἐκπλεῦσαι καὶ ὕστερον πάσαις ἅμα ἐκείνους ἐπιγενέσθαι. Ὡς δὲ αὐτοῖς πρὸς τοῖς πολεμίοις ἦσαν σποράδες αἱ νῆες, δύο μὲν εὐθύς ἠύτομόλησαν, ἐν ἐτέραις δὲ ἀλλήλοις οἱ ἐμπλέοντες ἐμάχοντο, ἦν δὲ οὐδεὶς κόσμος τῶν ποιουμένων. Ἰδόντες δὲ οἱ Πελοποννήσιοι τὴν ταραχὴν εἴκοσι μὲν ναυσι πρὸς τοὺς Κερκυραίους ἐτάξαντο, ταῖς δὲ λοιπαῖς πρὸς τὰς δώδεκα ναῦς τῶν Ἀθηναίων, ὧν ἦσαν αἱ δύο Σαλαμινία καὶ Πάραλος.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Οὐ δὲ πολλῶν θορύβῳ... Κερκυραίους ἐτάξαντο*
Μονάδες 30
2. Να αναφέρετε τρία (3) χαρακτηριστικά του θουκυδίδειου ὕφους.
Μονάδες 10
3. **α) ἀνδρεία, κόμιστρο, ἐναρξη, ἐλλιμενισμός, πολιτικός:** Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικῆς γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες ἔχουν ετυμολογικὴ συγγένεια.
Μονάδες 5
- β) ἰδόντες, ἐξέπεμπον, ἐπιγενέσθαι, ἐμάχοντο, ταραχὴν:** Να γράψετε ἀπὸ μία ομόρριζη λέξη, ἀπλὴ ἢ σύνθετη, της ἀρχαίας ἢ της νέας ελληνικῆς γλώσσας για καθεμία ἀπὸ τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.
Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 438ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 81,3-5

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἰκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπέισθησαν, ὡς ἐώρων τὰ γιγνόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγχοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτὰ, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε. Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλόουσιν, ἀπέθανον δὲ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων· πᾶσά τε ἰδέα κατέστη θανάτου, καὶ οἷον φιλεῖ ἐν τῷ τοιούτῳ γίγνεσθαι, οὐδὲν ὅτι οὐ ξυνέβη καὶ ἔτι περαιτέρω. Καὶ γὰρ πατὴρ παῖδα ἀπέκτεινε καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀπεσιπῶντο καὶ πρὸς αὐτοῖς ἐκτείνοντο, οἱ δὲ τινες καὶ περιοικοδομηθέντες ἐν τοῦ Διονύσου τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Ἡμέρας τε ἐπτὰ... τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.*

Μονάδες 30

2. α) Ποια ἦταν ἡ ἀποψη τοῦ Θουκυδίδου γιὰ τὴ στρατηγικὴ τοῦ Περικλή;
β) Ποιες ἦταν οἱ συνέπειες τοῦ λοιμοῦ καὶ πῶς ἐπηρέασε τὴν πολιτικὴν κατάσταση τῆς Ἀθήνας;

Μονάδες 10

- α) Να σχηματίσετε ἀπὸ τοὺς παρακάτω ρηματικούς τύπους ἓνα ομόρριζο ουσιαστικὸ (ἀπλὸ ἢ σύνθετο) τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς, χρησιμοποιώντας τὴν κατάληξη ποὺ σας δίνεται:

ρηματικοὶ τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
<i>καταλόουσιν</i>	<i>-της</i>	
<i>διέφθειρον</i>	<i>-ά</i>	
<i>ἐπέισθησαν</i>	<i>-ῶ</i>	
<i>κατέστη</i>	<i>-σις</i>	
<i>περιοικοδομηθέντες</i>	<i>-μα</i>	

Μονάδες 5

- β) **ιδιότητα, κατάληψη, ἀφιξη, φόρος, ἀπόσπαση:** Να συνδέσετε τὶς παραπάνω λέξεις τῆς νέας ἐλληνικῆς γλώσσας με τὶς λέξεις τοῦ κειμένου με τὶς ὁποῖες ἔχουν ἐτυμολογικὴ συγγένεια.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 441ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 81,3-5

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἰκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπέισθησαν, ὡς ἐώρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγχοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτὰ, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δὲ τινες καὶ ἰδίας ἔχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων· πᾶσά τε ἰδέα κατέστη θανάτου, καὶ οἷον φιλεῖ ἐν τῷ τοιούτῳ γίνεσθαι, οὐδὲν ὅτι οὐ ξυνέβη καὶ ἔτι περαιτέρω. Καὶ γὰρ πατήρ παῖδα ἀπέκτεινε καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀπεσπῶντο καὶ πρὸς αὐτοῖς ἐκτείνοντο, οἱ δὲ τινες καὶ περιοικοδομηθέντες ἐν τοῦ Διονύσου τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεῖ το τμήμα: *Ἡμέρας τε ἐπτὰ... τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.*
Μονάδες 30
2. Από πού προκύπτει ὅτι ο Θουκυδίδης ἐζήσε ἕως το τέλος του Πελοποννησιακοῦ πολέμου;
Μονάδες 10
3. **α)** Να συνδέσετε κάθε λέξη της **A'** στήλης με την αντώνυμή της στη **B'** στήλη (δύο λέξεις της **B'** στήλης περισσεύουν):

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ
1. οὐδέν	α) ὀλίγος
2. δύναμαι	β) φίλος
3. ἐχθρός	γ) φεύγω
4. πολὺς	δ) ἐναντίος
5. ἀφικνοῦμαι	ε) ἔρχομαι
	στ) ἀδυνατῶ
	ζ) πᾶν

Μονάδες 5

- β) ἀνάλωση, αγχόνη, φίλημα, πατρικός, ανίερος:** Να σχηματίσετε ἀπὸ μία σύντομη φράση στη νέα ἐλληνικὴ γλῶσσα με καθεμία ἀπὸ τις παραπάνω λέξεις.

Μονάδες 5